Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår ref:	Saksbehandlar:	Dato:
26/00550-3	Kjersti Ramberg Movold	23. september 2026

Høyringssvar til forslag om omlegging av barnetillegget til uføretrygd til eit universelt, standardisert tillegg

Barneombodet viser til ovannemnde høyring med frist 24. september 2026, og takkar for moglegheita til å kome med innspel til forslaget. Barneombodet har forståing for departementet sitt ønskje om å forenkle regelverket for barnetillegg til uføretrygd. At barnetillegget og uføretrygda i dag blir avkorta etter ulike regelsett kan gjere det vanskeleg å føreseie korleis endringar i inntekt vil påverke dei samla ytingane. Eit meir oversiktleg og føreseieleg regelverk kan difor vere ein fordel både for mottakarane og forvaltninga. Samstundes er det viktig at omsynet til endringane ikkje går på bekostning av den økonomiske tryggleiken til barn, og at konsekvensane for barn i familiar med svak økonomi blir tilstrekkeleg utgreidde og tillagde vekt. Barneombodet vil difor særleg framheve at:

- Departementet si vurdering av korleis forslaget påverkar barn er mangelfull.
- Forslaget kan medføre auka risiko for at enkelte barn ikkje får dekt nødvendige levekostnader.

Mangelfull vurdering av korleis forslaget påverkar barn

Barnets beste skal vere eit grunnleggjande omsyn i alle saker som gjeld barn. Dette følgjer av Grunnlova § 104 andre ledd og FNs barnekonvensjon artikkel 3. Forpliktinga gjeld òg ved lov- og forskriftsarbeid, og krev mellom anna at departementet kartlegg korleis forslaga påverkar barn, mellom anna positive og negative konsekvensar, og vurderer korleis forslaga i størst mogleg grad kan ivareta barns rettar og behov. Etter Barneombodet si vurdering er departementet si utgreiing av korleis forslaget påverkar barns rettar mangelfull.

Forslaget inneber ei omlegging av ei yting som har som formål å bidra til forsørging av barn i familiar der ein forelder mottek uføretrygd. Dette tilseier at konsekvensane for barn må vere grundig utgreidde, og at omsynet til barnets beste må tvileggjast særskild vekt.

Barneombodet registrerer at departementet har vurdert omsynet til barn i punkt 4.2, og at det er gjort ei rekkje berekningar og typeeksempel i kapittel 5. Departementet sine eigne eksempel viser at ein einsleg ufør forsørgjar med eitt barn kan få 21 200 kroner mindre i samla inntekt etter skatt per år, medan ein einsleg forsørgjar med to barn kan få 42 500 kroner mindre etter skatt

Torggata 2-4,
0181 Oslo

post@barneombudet.no
+47 22 99 39 50

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

barneombudet.no
EHF/org.nr.: 971527765

samanlikna med dagens ordning. Høyringsnotatet drøftar i liten grad kva slike betydelege inntektsreduksjonar kan innebere for barnas levekår, deltaking og økonomiske tryggleik.

Barneombodet registrerer vidare at departementet legg betydeleg vekt på at auka arbeidsinsentiv kan kome barn til gode på sikt. Dette kan vere eit relevant omsyn. Samstundes er det uklart korleis desse potensielle og langsiktige gevinstane er vegne opp mot dei meir direkte konsekvensane for dei barna som kan få redusert inntektssikring som følgje av forslaget. Etter vårt syn burde det difor vore gitt ei tydelegare utgreiing for korleis interessene til desse barna er identifiserte, vurderte og vegne opp mot omsyna til forenkling og arbeidsinsentiv.

Risiko for at barn ikkje får dekt nødvendige levekostnader

Etter barnekonvensjonen artikkel 27 og Grunnlova § 104 har staten eit ansvar for å bidra til at barn får den økonomiske tryggleiken og levestandarden dei treng for utviklinga si. Barneombodet er uroa for at omlegginga kan få negative konsekvensar for enkelte barn i familiar med svak økonomi. Sjølv om barnetillegget ikkje byggjer på individuelle vurderingar av barns behov, er dagens ordning innretta slik at familiar med låg inntekt kan motta høgare støtte enn familiar med sterkare økonomi. Forslaget inneber at denne målrettinga i stor grad fell bort. Det betyr at enkelte familiar som i dag mottek størst støtte gjennom ordninga, kan få redusert inntektssikring.

Etter Barneombodet sitt syn er det ikkje tilstrekkeleg dokumentert at dei barna som får redusert inntektssikring framleis vil få dei grunnleggjande behova sine ivaretekne gjennom alternative ordningar. Høyringsnotatet byggjer på ei føresetnad om at andre støtteordningar vil kompensere for eventuelle inntektstap, men det er uklart om dette gir tilstrekkeleg tryggleik for dei barna som mistar delar av dagens barnetillegg. Forslaget kan dermed innebere at den økonomiske tryggleiken til enkelte barn i større grad blir avhengig av kommunale støtteordningar enn av ei nasjonal rettsbasert yting. Særleg økonomisk stønad er ei behovsprøvd og i utgangspunktet mellombels yting som føreset at familien søkjer hjelp og at kommunen gjer ei individuell vurdering. Dette kan føre til større økonomisk stress og uvisse for familiane, og auke risikoen for at barn opplever materielle manglar, utanforskap og avgrensa moglegheiter til å delta på lik line med andre barn.

Barneombodet støttar ambisjonen om eit enklare og meir forståeleg regelverk. Omsynet til forenkling kan likevel ikkje åleine grunngje endringar som kan få negative konsekvensar for den økonomiske tryggleiken til barn. Når forslaget inneber at enkelte barn vil få redusert inntektssikring samanlikna med dagens ordning, må konsekvensane for desse barna utgreiast grundig og tilleggjast betydeleg vekt. Departementet blir beden om å styrkje vurderinga av barnets beste og konsekvensane for barns levestandard i det vidare arbeidet med saka.

Med venleg helsing

Mina Gerhardsen
barneombod

Kjersti Ramberg Movold
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

post@barneombudet.no
+47 22 99 39 50

barneombudet.no
EHF/org.nr.: 971527765